

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVIII.

НЕДЕЉА 16. АПРИЛА 1900.

Број 17.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕТПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 „
За стране земље на годину 9 „

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

16. Марта 1900 год.

Председавао за председника општине, члан суда, г. Стеван Ивковић; присуствовао члан суда, г. Коста Симић; од одборника били: г.г. Коста Др. Ризвић, Захарије К. З. Поповић, Стојан Пајкић, Благоје Милошевић, Ђока Тошић, И. Козлић, Васа Николић, Петар Новаковић, Мих. Јовановић, Ив. Ивковић, Јован Петровић, Ђ. М. Станојевић, А. Петровић, М. Ј. Божић, Н. Петровић, Јов. М. Илић, Ј. М. Јанковић,

(СВРШЕТАК)

X

По прочитању молбе Јелене Ђ. Дуке Пешике, удове, АБр. 1903, одбор је решио,

да се решење одбора од 7. октобра 1899 АБр. 7014 има разумети тако, да се Јелена Дуке Пешике, удова, ослободи како плаћеног тако и неплаћеног интереса на дуг од саграђене калдрме пред имањем њеним у Добрачиној улици, тако да јој се до сада положене и урачунате суме у отплату интереса урачунају у отплату главнога дуга а остатак истог да положи суду.

XI

По прочитању молбе Пера Тодоровића, новинара, АБр. 1837, као и по прочитању изве-

штаја грађевинског одељења АБр. 2443, одбор је решио,

да се Пера Тодоровић, новинар овд. ослободи плаћања интереса на дуг у девет стотина педесет и девет динара и двадесет и осам пара динарских од саграђене калдрме пред његовим имањем у улицама: Зориној и Св. Савској и да му се положена и урачуната сума у отплату интереса урачуна у отплату главнога дуга.

XII

По прочитању молбе Стевана Јевтовића, златара, стараоца масе поч. Свет. Мијаиловића, бив. артиљер. поручника, ББр. 1563/99 одбор је решио,

да се маса пок. Светозара Михаиловића, бив. артиљер. поручника, ослободи плаћања 6% интереса на ресто дуга у сто динара и двадесет и седам пара дин. од саграђене калдрме пред масеним имањем, а за време од 1. јануара 1892 год. па на даље, пошто је главница плаћена.

XIII

По прочитању молбе Косте Васиљевића, димничара овд. АБр. 1906, којом тражи, да се његовом димничарском реону — Топчидер —

дода извесан део димничарског реона врачарског, — одбор је решио,

да се претходно општински суд извести, да ли томе не стоје какве препреке на путу па по том, да се овај предмет са извештем суда изнесе на решење одбору.

XIV

По прочитању акта Господина Министра грађевина од 12. фебруара ове год. Бр. 1190, спроведеног суду општинском претписом управе града Београда од 23. фебруара ове год. ГБр. 224. који се односи на експроприсање имања Мих. Благојевића, инжињера, као и по прочитању осталих акта, која се на тај предмет односе ГБр. 247, — одбор је решио,

да се овај предмет упути општинском правозаступнику на мишљење о томе: да ли је досадања радња суда, грађевинског и општинског одбора по истом предмету саобразна закону и шта би се према садањем стању истог, а с погледом на постојећи закон имало даље радити, па по том да се овај предмет са мишљењем општ. правозаступника изнесе одбору на решење за прву одборску седницу.

XV

По прочитању предлога шефа општинских лекара АБр. 1980, одбор је решио,

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

по
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО

КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

У тврђавици становаше посада од 150 спахија, који иђаху на војну само на позив румелиског беглербега. У варошици беше каравансерај. Околина му беше добро обрађена а (по Бецеку) изобиловаше и пиринчем и воском.¹⁾ — И у XVII. в. Пирот је био богата и лепа варош. По А. Венеру (1616. г.) посада је непрестано била у замку.²⁾ Бенаџија назива Пирот великом варошицом.³⁾ Дипломатска се посланства одмараху у Пироту.⁴⁾ Бенерал Пиколоминије рапортира своме цару 1689. г.: Пирот је варош врло лепа,

богата и по турском начину озидана; један је део нашао у пламену.¹⁾ — У прошлом веку Пирот беше знаменито трговинско место. Г. К. Дриш, путописац грофа Вирмонта бележи: Пирот је варош нешто мало у дужину протегнута; има куће веће и лепше него што је дотле (Дриш) виђао у Турској; становници су Срби, Турци, Грци и Јермени и већином се трговином баве; од мапарске границе то (му) је најплоднији крај; посада беше у тврђави од 100 јаничара, али му околина беше пуна хајдука, који су допирали и до саме вароши.²⁾ Аустријанци заузеле Пирот 23. Јул. 1737. г., па оставише посаду од 60 немачких пешака и Србе добровољце. Ратни аустријски анали бележе том приликом „Пирот је врло лепа варош и добро утврђена; али је градић тесан, стар и ороноу; њиме господари стена или брдо која је сувише близу.“³⁾ Али Пирот ускоро Турци повратише и попалише га као и 140 села у ономе крају.⁴⁾ — За време Турака Пирот је спадао у нишки пашалук; и управљао је њиме војвода, док у другим местима

нишког пашалука беху ајани.¹⁾ Од 1761. г. Пирот је био седиште малене *Нишавске Епархије*, која је обухватила Трн и Брезник а на С. И. протезала се нешто даље од дан. српско-бугарске границе.²⁾ Пре ослобођења Пирот беше гласовита трговинска и индустријска варош. Из Пирота се извозаше стока, вино, вуна, коже, лој, масло, качкаваљ и др. на далеко по Балк. Полуострву, у Цариград, Солун, Скопље. Тилимарство доношаше грађанству огромне приходе. Пиротски Ђилимови разносили су се по целом Балк. Полуострву. Пиротски панађур трајаше месец дана: од 15. Авг. до 15. Септ. —

Из Пирота Цариградски Друм ишао је даље на Ј. И. на Бело Поље, преко Сукове, у Цариград, кроз Жежевичку Клисуру („Драгомански Кланак“) у Софију, знаменито тржиште у Ср. и Н. В.-у.

ПОГОВОР

У српској историјографији до сада је, релативно, врло мало пажње обрађано економској страни Српске Историје, једном моменту, без кога Историја не може бити

¹⁾ Rad. k. LVI. c. 219.; k. LXXXIV. c. 89., 90.; k. CXVI. c. 49., 57.

²⁾ Сборник к. XI. c. 270.

³⁾ Reissbeschreibung c. 35. Hirscharki, eine grosse offene Markt-Flecken.

⁴⁾ Чуп. Год. к. XVII. c. 85. Од Делијева посланства 1665 г. разболе се 40 а помре 26 људи.

¹⁾ Чуп. Год. к. VI. c. 149.

²⁾ Driesch, Reise c. 82—85.

³⁾ Die freiw. Theilnahme c. 255—256.

⁴⁾ Чуп. Год. к. III. c. 300—301.

¹⁾ A. Voué, Turquie t. III. c. 186.

²⁾ Милићевић, Србија c. 223—229.

Усваја се овај предлог: да се она лица, која станују у дворшћу Више Женске Школе, а чији су станови дезинфиковани услед дезинфекције, која је извршена у поменутој школи, према наредби државне власти, ослободе плаћања дезинфекционе таксе у 35:50 динара са коликом су сумом задужена.

XVI

По прочитању молбе Димитрија Илића, вршиоца дужности помоћника општ. трошаринске станице, и мишљења управе општ. трошарине АБр. 2062. одбор је решио,

да се Димитрије Илић, вршиоц дужности помоћника општ. трошаринске станице, ослободи плаћања дезинфекционе таксе у пет динара.

XVII

Председавајући члан суда износи одбору на решење молбу Стевана Ђ. Луковића, пуковника у пензији, којом моли да му суд да лиценцу за подизање зграде на његовом плацу, који постоји у Хилендарској улици, или ако општина намерава просецати Влајковићеву улицу, на тиме себи то његово имање, онда, да му у замену за исто да какав свој плац исте вредности или мање вредности, а да му остатак доплати.

По прочитању те молбе ГБр. 2384/99 одбор је решио,

да комисија, у коју да уђу: члан суда г. Стеван Ивковић и одборници г. г. Иван Козлић и Јован Илић, проучи ову молбу, оцени умесност њену, па ако нађе да је иста умесна, онда да се са молиоцем споразуме који би он општински плац хтео примити у замену за то његово земљиште и под каквим погодбама. У опште да проучи овај предмет свестрано и по извршењу тога поднесе извештај са мишљењем, који да се по том изнесе одбору на решење.

XVIII

По прочитању акта Косте Шпартаља, адв. олд, пријемника права Наума Најдановића олд. АБр. 1954 и по прочитању извештаја општ. правозаступника по истом предмету одбор је решио,

Да се Кости Шпартаљу, адв. олд, пријемнику права Наума Најдановића, олд.

расветљена. Имајући пред собом пространо поље историских тама, загонетака, нејасности, фалсификата, српског је историка више занимала политичка историја и хронографија. Интересантан пример у овоме даје Г. Панта Срећковић. У својој колосалној Српској Историји он је о трговини у I. тому од 468 стр. потрошио цигло 180 речи а у II. тому од 963 с. само 6 страна! Познато је да је у Гласницима писао о српској трговини Ч. Мијатовић, али те Мијатовићеве студије дају више утисак моменталних рефлексија него ли систематских студија. Има још неколико растрвљених ситних радова, који обично нису писани ех professo.

Без сумње, да се учини један покушај, не би ли ту празнину у српској историјској литератури попунили својим књижевним радовима Великошколци, расписана је у Окт. 1897. г. тема: „Трговачки центри и путеви по Српској Земљи у Ср. Веку и у турско доба“, који сам наслов нешто изменио. Мени изгледа, да је временска периода „турско доба“, бар за данас, извесне неодређености. Апстрактна реч трговински овде има више места, него ли „трговачки“ (дериват од трговац.)

Књижевном свету добро је познато дело Dr. К. Јиречка: Die Handelsstrassen und

исплати из општ. касе а из партије на непредвиђене потребе и расходе две стотине шесет и осам динара и деведесет и четири паре дин., колико је општина београдска осуђена, да плати Науму Најдановићу олд. извршном пресудом Апелат. суда од 5. новембра 1899 г. Бр. 4021. на име накнаде штете и парничне таксе.

XIX

На предлог суда АБр. 2088, — одбор је решио,

Да се касапска аренда за клање крава повиси од двадесет и четири на двадесет и шест динара, а да се иста аренда за клање волова смањи од двадесет и седам динара на двадесет и шест динара по комаду; тако да ова аренда буде подједнака како за клање крава тако и за клање волова.

Наплати ове уједначене аренде, да се приступи кад надзорна власт одобри ово решење.

XX

За остале предмете стављене на дневни ред за данашњу седницу и то:

Тражење кв. палилулског да суд изјави, признаје ли право својине Анастасији жени Милана Симића, бив. управника трошарине на извесну пописану покретност као Симићеву; молба Милеве Јорговић, да се сума буџетом општинским за ову годину предвиђена на помоћ школи вештачких женских радова за палилулски крај, издаје њој као управитељици исте; молба Данила Чонкића, за неполагање суме више изузете аконто плате његове у 1892 години и тражење кварта варошког, да му општина пошаље 43,35 дин. трошка што општина има платити А. Першону и комп, одбор је решио,

Да се стави на дневни ред за идућу одборску седницу.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Суд општине београдске издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп траву за кошење и попашу на следећим својим земљиштима за време ово летње сезоне и то:

I. На дан 16. априла т. г. од 3 до 6 сати по подне *траву на општинским ливадама код белих вода*;

II. На дан 17. априла т. г. од 3 до 6 сати по подне *траву на општинској ливади код кршине куарије*; и

III. На дан 18. априла т. г. од 3 до 6 сати по подне *траву на плацевима бив. Сака Чесме, Мале Чесме, црквеном плацу у Душановој улици и на Дунаву од градског реона па до земљишта уступљеног друштву за уређење и унапређење Дунавско-Варошког краја.*

Лицитација под бр. I држаће се пред механом на белим водама, а под бројем II, и III, у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско.

Од стране Суда општине београдске 29. марта 1900 год. АБр. 2730. у Београду.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Општина београдска издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп следећа своја добра и то:

I. На дан 19. Априла т. г. од 8 до 12 пре и од 3 до 6 сати после подне **21 месарски плац на Краљевом тргу**. Кауција до 200 динара и

II. На дан 20 Априла т. г. од 8 до 12 пре, и од 3 до 6 сати после подне **12 својих дућана у улици Краља Александра**.

Лицитације ове држаће се и то:

За месарске плацеве на Краљевом тргу у канцеларији економног одељења Суда општинског, а за дућане у улици Краља Александра на лицу места.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско, а празником од 9 до 11 пре подне и при лицитацији.

Од стране Суда општине београдске 13. Априла 1900. год. АБр. 3070 у Београду.

Bergwerke von Serbiens und Bosniens während des Mittelalters. Prag 1879. У Отаџбини Г. Љ. Стојановић превео је већи део овога знаменитог дела. Захваљујући својој високој ерудицији и срећним приликама, Јиречек је још 1879. г. у главном рекао, што се имало рећи о српској трговини, рударству, трговинским центрима и друмовима у Ср. В.-у. Мало се што има додати овоме делу, ма да је требало очекивати, да српски историци учине ово дело од историске литерарне вредности. Међу тим прошле су већ две деценије; Јиречек је и данас књижевни ауторитет, који се мора поштовати; на сваком се кораку налазе цитати његових дела. Историографски материјал из разних архива и библиотека који је имао пред собом Јиречек, готово је сав публикован, да је постао приступачан и српским ђацима. Ја сам читао и студирао Јиречка; али ја нисам просто преводио или пак из Отаџбине већ готову превод преписивао. Мени је Јиречек само служио као руководилац у овом књижевном послу. Ја сам покушао, да сам студирајући и радећи, покажем извесну самосталност у раду и за Ср. Веку. Има још ствари, у којима се ја разликујем од Јиречка, а које се могу видети у раду. Под утицајем смешних заблуда свога вре-

мена, Др. Јиречек не рачуна у Српску Земљу: ни Ниш, ни Пирот, ни Врање, ни Скопље, ни многа друга српска места!

До данас има доста расправа и списа о Дубровнику. Из књижевничке ревности и симпатије велику су пажњу овоме српскоме граду поклањали нарочито Хрвати и Руси. Сматрајући Дубровник као трговински центар првога реда у Српској Земљи, као град, коме су српске државе биле економски потчињене, и који је много уплетен у њихову историју: ја сам, према осталом (II.) делу, можда, обратио Дубровнику већу пажњу. Према задатој теми више сам третирао трговинску историју Дубровника; политичка историја дошла је да допуни економску.

У плану свога рада ја сам имао одељке „О српској трговини и рударству у Ср. и Н. Веку“ и „Трговински уговори и односи српских држава са Дубровником“, али била ми је физичка немогућност у ограниченом времену од неколико месеци проучити прикупљену грађу и за ове одељке; једва сам стигао да и ово саставим и поднесем.

(Наставиће се)

ИЗВОД

СТАТИСТИКЕ ЗА МЕСЕЦ ДЕКЕМБАР 1899. ГОД,
ГЛАВНЕ УПРАВЕ ОПШТИНСКЕ ТРОШАРИНЕ

Г. Б. ТАРИФЕ	Р О Б А	МЕРА	ЗА ГОДИНУ 1898				ЗА ГОДИНУ 1899.							
			ТЕЖИНА		ТАКСА од 0/0		СКУПА ПРИХОД		ТЕЖИНА		ТАКСА од 0/0		СКУПА ПРИХОД	
			СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.	СВЕГА	ДИН.	ПР.	ДИНАРА	ПР.		
I. Баштовански и пољски производи														
<i>Баштовански производи.</i>														
1	Воће, вариво, зелен, семење, корења, цвеће, расади и т. д.	Килогр.	274797	2		5495	94	174539	2		3490	78		
2	Кромпир, лук и црвени патлиџан	"	112015	1		1120	15	139679	1		1396	79		
3	Диње и лубенице	"	200	50		1	00							
<i>Пољски производи.</i>														
4	Кола сена	Кола	567		50	283	50	396		50	198	00		
<i>Млинарски производи.</i>														
5	Грис и гершле	Килогр.	500	3		15	00	1550	3		46	50		
II. Дрво и израде од дрвета.														
<i>Непрерађено.</i>														
6	Дрво за гориво	Куб. м.	18859		30	5657	70	778		30	233	40		
7	Грађа као: даске, летве, проше, планке, шиндре и т. д.	" "	456		50	228	00	516		50	258	00		
8	Дрво за даљу прераду у пола прерађено	Килогр.	610	5		30	50							
<i>Прерађено.</i>														
9	Грађевински материјал, израђен необојен, обојен или лакован	"												
III. Животиње														
10	Свиње дебеле или мршаве преко 15 килогр. бруто	"	42016	8		3361	28	41398	8		3311	84		
11	Прасад до 15 килограма	Комад	739	1		739	00	680	1		680	00		
12	Овце, овнови, козе, јарци, јагњад и јарад	"	67	1		67	00	114	1		114	00		
13	Зечеви	"	183		50	91	50	373		50	186	50		
14	Јелени, срне, кошуте, дивље свиње и младунци	"												
<i>Перната живина без разлике.</i>														
15	Ситна	"	31110		10	3111	00	35590		10	3559	00		
16	Перната живина без разлике крупна	"	9429		20	1885	80	9610		20	1922	00		
17	Риба свежа	Килогр.	21344	5		1067	20	25321	5		1266	05		
18	Сардина у буренџетима или саламури и сва ост. и т. д.	"	2782	5		139	10	5132	5		256	60		
<i>Производи од животиња.</i>														
19	Месо, сланина и сало сирово, усољено или у саламури и т. д.	"	13630 ⁵⁰	10		1363	05	25388	10		2538	80		
20	Месо и сланина осушена непрерађена	"	4134 ⁵⁰	20		826	90	8442	20		1688	40		
21	Млеко и повлака од млеко	"	161462	5		8073	10	202568	5		10128	40		
21	Јаја	"	16391	5		819	55	10432	5		521	60		
IV. Јестива														
22	Колачи, тарана, макароне, фиде, тесто и брашнице	"	327	4		13	08	551	4		22	04		
23	Бисквити	"	96	10		9	60							
24	Све израде од шећера и све врсте воћа и другог и т. д.	"	1048 ²⁰	10		104	82	522	10		52	20		
25	Конзерве од меса, рибе, рака, пужева, шкољака и т. д.	"	815 ²⁵	20		163	05	1559 ¹⁵⁰	20		312	10		
26	Сардине у кутијама	"	2700	5		135	00	2427	5		121	35		
27	Сир, као: страхино, рокфорт, горгонзола, ементал. и т. д.	"	379	20		75	80	507	20		101	40		
28	Скоруп (кајмак) масло (бутер) без разлике сем бутера	"	4455 ⁵⁰	5		222	77	4473	5		223	65		
29	Масло (бутер).	"	477	10		47	70	378	10		37	80		
V. Алкохолна и шпирит. пића.														
30	Вино обично у бурадима	Литар.	224353			17948	24	206288	8		16503	04		
31	Вино у флашама, разумевајући ту и кипећа вина и друга фина вина у флаш. или бурадима	Килогр.	181			45	25	98	25		24	50		
За пренос						53141	58				49194	74		

